

Landets kommuner

Deres ref.:
Vår ref.: 23/31944-9
Saksbehandler: Jon Hilmar Iversen
Dato: 05.09.2023

Organisering av tidlig helsehjelp ved høy ankomst av asylsøkere og flyktninger – Ansvar, rutiner og skjemaer

Antall asylankomster til Norge fra Ukraina har økt kraftig de siste par ukene.

Behovet for tidlig helsehjelp vil øke og systemet for tuberkulosescreeningen kommer under press igjen, som våren 2022.

Personer med behov for tidlig helsehjelp som ikke kan vente, bør identifiseres så tidlig som mulig etter ankomst til landet og følges opp etter behov.

Helsedirektoratet vil derfor minne om den nasjonale veilederen Helsetjenester til asylsøkere, flyktninger og familieegjenforente, særlig det oppdaterte punktet om tidlig helsekartlegging og identifisering av oppfølgingsbehov ved [Behov for tidlig helsehjelp og oppfølging](#).

Der finnes nå et forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse på norsk, engelsk, ukrainsk og russisk som også kan brukes til selvutfylling.

Dette punktet i veilederen er også vedlagt her.

Vennlig hilsen

Øyvind Giæver e.f.
avdelingsdirektør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:

Helsedirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Justis- og beredskapsdepartementet;HELSE VEST RHF;FOLKEHELSEINSTITUTTET;HELSE- OG
OMSORGSDEPARTEMENTET;HELSE NORD RHF;HELSE MIDT-NORGE RHF;Helse Sør-Øst
RHF;Politidirektoratet;Utlendingsdirektoratet (UDI);Landets statsforvaltere;Politiets
utlendingsenhet

Vedlegg

Behov for tidlig helsehjelp og oppfølging

Personer med behov for tidlig helsehjelp som ikke kan vente, bør identifiseres så tidlig som mulig etter ankomst til landet og følges opp etter behov.

De viktigste tilstandene som bør identifiseres og følges opp er:

1. Akutt sykdom eller skade
2. Akutt forverring/komplikasjoner av en kronisk sykdom
3. Alvorlige tilstander med stor risiko for prognosetap i løpet av kort tid
4. Smittsomme sykdommer som HIV, tuberkulose, Hepatitt B og C
5. Vurdering av vaksinestatus. Sikre at vaksiner tilbys for sykdommer som kan skape utbrudd (meslinger, difteri, polio, eventuelt covid-19 og influensa i sesong)
6. Akutt behov for faste medisiner
7. Risikosvangerskap
8. Henvisning til nyfødtscreening
9. TBC undersøkelse
10. Personer med alvorlig funksjonsnedsettelse som trenger umiddelbar tilrettelegging/hjelpemidler for å ivareta ADL-funksjoner.
11. Symptomer på posttraumatisk stress- syndrom (PTSD), angst og depresjon.
12. Personer som har risiko for å utøve vold eller risiko for villet egenskade, herunder selvmordsforsøk.

Kommunen har ansvar for å yte nødvendig helsehjelp til asylsøkere som oppholder seg i kommunen. Kommunen må vurdere om det er behov for stedlig eller oppsøkende helsetjeneste i eller ved mottak. Kommunen må sørge for eller forsikre seg om at asylsøkerne får informasjon om hvordan de kan få helsehjelp ved behov.

Et tilbud til alle asylsøkerne om en konsultasjon med sykepleier eller lege, alternativt utfylling av skjema med enkle spørsmål om helse, kan gjøre det enklere å identifisere tidlige helsebehov. Om det er praktisk mulig å gjennomføre, må vurderes opp mot de helsepersonellressursene som er tilgjengelige, pågangen av asylsøkere og varigheten av oppholdet i mottaket.

Helsedirektoratet har utarbeidet to versjoner av et skjema som kan brukes av helsetjenesten som et verktøy for å avdekke tidlig helsebehov. Et litt mer omfattende kartleggings-skjema (som skiller på voksne og barn med/uten omsorgsperson), og en forenklet og kortere versjon av skjemaet. Det forenklede skjemaet er oversatt til flere språk. I det forenklede skjemaet er spørsmål om psykiske symptomer/traumatiske erfaringer skilt ut som eget skjema.

Forenklet/kort skjema for tidlig helseundersøkelse:

- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – norsk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – ukrainsk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – russisk \(DOCX\)](#)
- [Forenklet skjema for tidlig helseundersøkelse – engelsk \(DOCX\)](#)

Mer detaljert kartleggings-skjema (publisert våren 2022):

- [Skjema for kartlegging – personer over 18 år \(DOCX\)](#)
- [Skjema for kartlegging – barn med omsorgsperson \(DOCX\)](#)

- Skjema for kartlegging – barn uten omsorgsperson (DOCX)